

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ
ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2003 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2015 (ΑΡΘΡΑ 6.3 ΚΑΙ 6.4 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ
92/43/ΕΟΚ)**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
ΛΕΥ/01078/2018**

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 0.999 ΜWP
ΣΤΟ ΝΙΚΗΤΑΡΙ**

**ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΖΕΠ) «ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΤΣΑ – ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ» -
«CY2000014»**

**Αρ. Φακέλου
02.15.003.001
02.15.004.015.001**

Μάϊος, 2021

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	3
2	Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση.....	3
3	Διαδικασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.....	3
4	Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δικτύου Natura 2000.....	4
4.1	Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής.....	4
4.2	Στόχοι διατήρησης της περιοχής Δικτύου Natura 2000.....	4
4.3	Χαρακτηριστικά περιοχής μελέτης.....	5
4.4	Καταγραφές Πτηνοπανίδας.....	5
5	Επιπτώσεις από την υλοποίηση της ανάπτυξης στο Δίκτυο Natura 2000.....	7
5.1	Εκπομπή Θορύβου.....	7
5.2	Απώλεια Ενδιαιτημάτων.....	7
5.3	Απώλεια ειδών πτηνοπανίδας.....	8
5.4	Συναθροίστηκες επιπτώσεις.....	8
6	Συμπεράσματα.....	9
7	Παραρτήματα.....	10
7.1	Παράρτημα 1: Χωροθέτηση προτεινόμενου έργου σε σχέση με την NATURA 2000. Με πράσινο είναι η NATURA 2000 και με κόκκινο είναι το τεμάχιο.....	10
7.2	Παράρτημα 2: Απόψεις μελών Ad-Hoc Επιτροπής.....	11
7.3	Παράρτημα 3: Κατασκευασμένα/αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Με πράσινο είναι η NATURA 2000, με κόκκινο το υπό εξέταση τεμάχιο, με κίτρινο τα αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα, με πορτοκαλί οικιστικές περιοχές, με μπλε 2 μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες και με λιλά διάφορα άλλα έργα.....	30

1 Εισαγωγή

Η εταιρεία «Bioland Energy Ltd» κατέθεσε την πολεοδομική αίτηση ΛΕΥ/01078/2018 η οποία αφορά κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 0.999 MW στα διοικητικά όρια Νικηταριού.

Στα πλαίσια της εξέτασης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκπονήθηκε και κατατέθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και για να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στα είδη του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (Οδηγία των Πτηνών), αφού η προτεινόμενη χωροθέτηση του έργου είναι πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014».

2 Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Η αίτηση ΛΕΥ/01078/2018 αφορά το τεμάχιο 388 στο φύλλο/σχέδιο 28/32 στο Νικητάρι το οποίο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Γ3.

Η συνολική έκταση του τεμαχίου είναι 42,141 μ² εκ των οποίων τα 16,885 μ² θα καλυφθούν από τις υποδομές και τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.

Η χωροθέτηση είναι πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014» που έχει καθοριστεί ως NATURA 2000 επειδή φιλοξενεί είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Το Παράρτημα 1 δείχνει την χωροθέτηση του έργου σε σχέση με την NATURA 2000.

3 Διαδικασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Η μελέτη ειδικής οικολογικής αξιολόγησης απαιτείται με βάση το Άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, καθώς και το Άρθρο 16 των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων του 2003 μέχρι 2015, για προτεινόμενα έργα τα οποία δύναται να επηρεάσουν περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και δεν είναι άμεσα συνδεόμενα με τους στόχους διατήρησης και διαχείρισης της περιοχής.

Η μελέτη ειδικής οικολογικής αξιολόγησης κατατέθηκε τον Οκτώβριο 2020 και η Ad-Hoc επιτροπή εξέτασε το θέμα σε συνεδρία στις 14 Δεκεμβρίου 2020. Η Επιτροπή απαρτιζόταν από εκπρόσωπους του Τμήματος Περιβάλλοντος, Τμήματος Δασών, του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica).

Για την διαμόρφωση των συμπερασμάτων, έχουν ληφθεί υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που αφορούν τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ

- Οι εξειδικευμένες γνώσεις και οι απόψεις των μελών της Επιτροπής και οι απόψεις που υποβάλλαν (Παράρτημα 2)
- Οι άμεσες και έμμεσες αρνητικές επιπτώσεις του έργου στην περιοχή, τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία του
- Οι αθροιστικές και συσσωρευτικές επιπτώσεις από άλλα έργα στην περιοχή
- Το Διαχειριστικό Σχέδιο της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος»
- Το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος»

4 Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δικτύου Natura 2000

4.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής

Σύμφωνα με το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων (Standard Data Forms) τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014» είναι αποκλειστικά πτηνά και είναι τα ακόλουθα (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Είδη καθορισμού της περιοχής «Ποταμός Παραμαλιού – CY5000009»

Α/Α	Κωδικός	Είδος
1.	A093	<i>Coracias garrulus</i>
2.	A024	<i>Lullula arborea</i>
3.	A231	<i>Burhinus oedicephalus</i>
4.	A026	<i>Lanius nubicus</i>
5.	A103	<i>Emberiza caesia</i>
6.	A514	<i>Oenanthe cypriaca</i>
7.	A230	<i>Sylvia melanothorax</i>

4.2 Στόχοι διατήρησης της περιοχής Δικτύου Natura 2000

Το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής αναφέρει τους εξής στόχους διατήρησης:

- α) Διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού: Κράγκα *Coracias garrulus*, Πευκοτρασιήλα *Lullula arborea*, Τρουλλουριά *Burhinus oedicephalus*, Δακκανούρα *Lanius nubicus*, Σιταροπούλλι *Emberiza caesia*, Σκαλιφούρτα *Oenanthe cypriaca* και Τρυπομάζη *Sylvia melanothorax*.
- β) Διατήρηση της παρουσίας των φωλεάζοντων αλλά και των μεταναστευτικών και διαχειμαζόντων πληθυσμών των ειδών που ανήκουν ή όχι στο Παράρτημα I, με επίκεντρο τα ακόλουθα είδη: Νυκτοπούλι *Caprimulgus europaeus*, Δενδροβάτης *Certhia brachydactyla dorothea*, Πέμπτετος *Parus ater cypriotes*, Φραγκολίνα *Francolinus*, Διπλοσιάχινο *Accipiter gentilis*, Θουπί *Otus scops cyprius* και Κίσσα *Garrulus glandarius glaszneri*, τα οποία φωλιάζουν στη ΖΕΠ, και τα αποδημητικά αρπακτικά *Pernis ptilorhynchus* (Μελισσοσιάχινο) *Milvus migrans* (Γυπογέρακα), *Circus aeruginosus* (Βαλτοσιάχινο), *Circus cyaneus* (Ορنيθοσιάχινο), *Circus macrourus* (Ασπροσιάχινο), *Circus pygargus* (Καμποσιάχινο), *Falco naumanni* (Κιρκινέζι) και *Falco vespertinus* (Μαυροφάλκονο).

- γ) Δημιουργία και ενίσχυση της υποστήριξης για τη διατήρηση της ΖΕΠ Ατσάς – Αγ. Θεοδώρου, από την τοπική κοινότητα και το κοινό γενικότερα, μέσω ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επισκεπτών στην περιοχή αλλά και με την ενθάρρυνση και στήριξη της έρευνας.

4.3 Χαρακτηριστικά περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης είναι σε απόσταση 190 μ από την ΖΕΠ. Τα κύρια είδη που καταλαμβάνουν την περιοχή είναι σιτηρά αλλά στο Νότιο και Βόρειο άκρο υπάρχει φυσική βλάστηση η οποία φαίνεται να είναι αποτέλεσμα οικολογικής διαδοχής. Επίσης υπάρχουν σημεία με φυσικούς φράκτες που παρέχουν κάλυψη και αποτελούν ενδιαίτημα για είδη της άγριας ζωής..

Στην άμεση περιοχή μελέτης απαντώνται οι οικοτόποι 5420 και 6220 οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας των οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Στην περιοχή μελέτης δεν έχει εντοπιστεί είδος φυτού που περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο Χλωρίδας της Κύπρου ή στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Δύο είδη από τις καταγραφές, το *Anthemis tricolor* και το *Onobrychis venosa* είναι ενδημικά είδη της Κύπρου.

4.4 Καταγραφές Πτηνοπανίδας

Οι καταμετρήσεις πεδίου πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Αύγουστο 2019 - Οκτώβριο 2019, Δεκέμβριο 2019 – Ιανουάριο 2020 και Φεβρουάριο 2020 - Ιούνιο 2020.

Συνολικά 55 είδη πουλιών καταγράφηκαν στις επιτόπου επισκέψεις στην ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη έργου (Πίνακας 2), εκ των οποίων 12 είναι είδη που ανήκουν στο Παράρτημα I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ.

6 από τα είδη καθορισμού της περιοχής καταγράφηκαν στις επισκέψεις πεδίου περιλαμβανομένου και του ενδημικού *Sylvia melanothorax*.

Πίνακας 2: Είδη πτηνοπανίδας που καταγράφηκαν στις επιτόπιες επισκέψεις

A/A	Επιστημονική Ονομασία	Προστατεύεται από Οδηγία για τα Πουλιά 2009/147/ΕΥ
1.	<i>Alauda arvensis</i>	
2.	<i>Alectoris chukar</i>	
3.	<i>Anthus pratensis</i>	
4.	<i>Anthus trivialis</i>	
5.	<i>Apus apus</i>	
6.	<i>Apus pallidus</i>	
7.	<i>Ardea alba</i>	√
8.	<i>Athene noctua</i>	
9.	<i>Burhunius oedicephalus</i> *	√
10.	<i>Carduelis carduelis</i>	
11.	<i>Cettia cetti</i>	
12.	<i>Chloris chloris</i>	
13.	<i>Cisticola juncidis</i>	

14.	<i>Clamator glandarius</i>	
15.	<i>Columba palumbus</i>	
16.	<i>Coracias garrulus*</i>	√
17.	<i>Corvus corvix</i>	
18.	<i>Coturnix coturnix</i>	
19.	<i>Delichon urbicum</i>	
20.	<i>Emberiza caesia*</i>	√
21.	<i>Emberiza calandra</i>	
22.	<i>Emberiza hortulana</i>	√
23.	<i>Falco tinnunculus</i>	
24.	<i>Francolinus francolinus</i>	
25.	<i>Fringilla coelebs</i>	
26.	<i>Galerida cristata</i>	
27.	<i>Hirundo rustica</i>	
28.	<i>Iduna pallida</i>	
29.	<i>Lanius collurio</i>	√
30.	<i>Lanius minor</i>	√
31.	<i>Lanius nubicus*</i>	√
32.	<i>Linaria cannabina</i>	√
33.	<i>Lullula arborea*</i>	√
34.	<i>Merops apiaster</i>	
35.	<i>Motacilla alba</i>	
36.	<i>Muscicapa striata</i>	
37.	<i>Oenanthe cypriaca*</i>	√
38.	<i>Parus major</i>	
39.	<i>Passer domesticus</i>	
40.	<i>Passer hispaniolensis</i>	
41.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	
42.	<i>Phylloscopus collybita</i>	
43.	<i>Pica pica</i>	
44.	<i>Saxicola torquatus</i>	
45.	<i>Serinus serinus</i>	
46.	<i>Streptopelia decaocto</i>	
47.	<i>Sylvia atricapilla</i>	
48.	<i>Sylvia cantillans</i>	
49.	<i>Sylvia conspicillata</i>	
50.	<i>Sylvia crassirostris</i>	
51.	<i>Sylvia curruca</i>	
52.	<i>Sylvia melanocephala</i>	
53.	<i>Sylvia melanothorax*</i>	√
54.	<i>Turdus philomenos</i>	
55.	<i>Upupa epops</i>	

Επιπρόσθετα καταγράφηκαν φωλιές των ακόλουθων ειδών (Πίνακας 3)

Πίνακας 3:Καταγραφές φωλιών στην περιοχή μελέτης

A/A	Επιστημονική Ονομασία	Εντός Τεμαχίου	Εκτός Τεμαχίου	Σύνολο Φωλιών
1.	<i>Alauda arvensis</i>		2	2
2.	<i>Athene noctua</i>		1	1
3.	<i>Burhunius oedicnemus*</i>		1	1
4.	<i>Carduelis carduelis</i>		1	1
5.	<i>Cettia cetti</i>		1	1
6.	<i>Chloris chloris</i>		1	1
7.	<i>Cisticola juncidis</i>		4	4
8.	<i>Coturnix coturnix</i>		1	1
9.	<i>Emberiza caesia*</i>		3	3
10.	<i>Emberiza calandra</i>		2	2
11.	<i>Galerida cristata</i>	2	8	10
12.	<i>Linaria cannabina</i>		2	2
13.	<i>Passer domesticus</i>		24	24
14.	<i>Pica pica</i>	1	7	8
15.	<i>Saxicola torquatus</i>		1	1
16.	<i>Sylvia conspicillata</i>	1	11	12
17.	<i>Sylvia melanocephala</i>	2	13	15
18.	<i>Sylvia melanothorax*</i>			4
	Σύνολο	6	87	93

5 Επιπτώσεις από την υλοποίηση της ανάπτυξης στο Δίκτυο Natura 2000

Δυνητικές επιπτώσεις που μπορεί να εμφανιστούν κατά την κατασκευή αλλά και κατά την λειτουργία της ανάπτυξης αναφέρονται πιο κάτω.

Πιθανές είναι και οι συσσωρευτικές επιπτώσεις από τη συνολική ανάπτυξη διάφορων έργων στην ευρύτερη περιοχή.

Να σημειωθεί πως η χωροθέτηση του έργου γειτνιάζει και στα Βόρεια αλλά και στα Νότια με την ΖΕΠ. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι η χωροθέτηση αλλά και η εγγύτητα του προτεινόμενου έργου με την περιοχή ΖΕΠ θα επιφέρει επιπτώσεις.

5.1 Εκπομπή Θορύβου

Κατά το στάδιο κατασκευής θα υπάρχει υψηλή εκπομπή θορύβου επηρεάζοντας τα είδη πτηνοπανίδας που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Οι μελετητές προτείνουν τα κατασκευαστικά έργα να πραγματοποιηθούν εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου.

Οι επιπτώσεις από την εκπομπή θορύβου αναμένονται να είναι προσωρινές και να μην είναι αρνητικές και μη-αναστρέψιμες με την υιοθέτηση μέτρων μετριασμού.

5.2 Απώλεια Ενδιαιτημάτων

Κατά το στάδιο κατασκευής αναμένεται η απώλεια ενδιαιτημάτων που βρίσκονται στην άμεση περιοχή μελέτης μειώνοντας τους χώρους φωλεοποίησης και τροφοληψίας των πτηνών.

Όπως φαίνεται από τις καταμετρήσεις η περιοχή μελέτης χρησιμοποιείται από την πτηνοπανίδα τόσο για τροφοληψία όσο και για φωλεοποίηση. Αυτό συμπεριλαμβάνει και είδη καθορισμού της παρακείμενης ΖΕΠ καθώς και άλλα είδη τα οποία ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ.

5.3 Απώλεια ειδών πτηνοπανίδας

Οι εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται με αρνητικές επιπτώσεις στην απώλεια ενδιαιτημάτων και δημιουργία εμποδίων κατά τις πτήσεις προς ανεύρεση τροφής αλλά και της γενικά κατά των μετακινήσεων των ειδών..

Ο κίνδυνος απώλειας ατόμων πτηνοπανίδας αυξάνεται λόγω της χωροθέτησης του έργου μεταξύ 2 περιοχών της ΖΕΠ. Άτομα πτηνοπανίδας χρησιμοποιούν τον χώρο όταν μετακινούνται από την μία μεριά της ΖΕΠ στην άλλη, ενώ υπάρχει αύξηση της χρήσης για φωλεοποίηση και τροφοληψία αφού το τεμάχιο γειτνιάζει της ΖΕΠ από δύο μεριές.

Επιπτώσεις θα υπάρχουν και από την ένωση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ, ενώ δεν είναι ξεκάθαρο αν η καλωδίωση θα μπορούσε να γίνει υπόγεια.

5.4 Συναθροίστηκες επιπτώσεις

Κατά την εξέταση των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων από ένα έργο, θα πρέπει να εξετάζεται ο συνδυασμός με άλλα σχέδια και/ή έργα, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σωρευτικές επιπτώσεις στο πλαίσιο της εκτίμησης του υπό εξέταση έργου.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής της ΖΕΠ έχουν κατασκευαστεί ή αδειοδοτηθεί περίπου 20 Φωτοβολταϊκά Πάρκα δυναμικότητας από 0.150 MWp μέχρι 5 MWp (Παράρτημα 3) και ακόμα 5 τα οποία είναι προτεινόμενα.

Επίσης υπάρχει ένα μεγάλο πτηνοτροφείο και ένα μεγάλο πτηνοσφαγείο πλησίον της ΖΕΠ και 2 μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες πλησίον του προτεινόμενου έργου εντός της ΖΕΠ.

Σύμφωνα με το διαχειριστικό σχέδιο υπάρχουν αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις εξαγωγής αργίλου εντός της ΖΕΠ αλλά και ερευνητική άδεια λατομείου-μεταλλείου.

Υπάρχει δίκτυο με χωμάτινους μη εγγεγραμμένους δρόμους εντός των ορίων τη ΖΕΠ όπως και υποδομές της ΑΗΚ αλλά και μεμονωμένες οικιστικές μονάδες.

Πλησίον του τεμαχίου αλλά εκτός της ΖΕΠ υπάρχουν εκτός από οικιστικές μονάδες και άλλες μικρές κτηνοτροφικές μονάδες ή άλλα έργα διάφορων χρήσεων

Πλησίον του προτεινόμενου έργου βρίσκεται και η οικιστική περιοχή της Κοινότητας Νικηταριού η οποία ασκεί επιπλέον πίεση.

Επιπρόσθετα το μεγαλύτερο ποσοστό της ΖΕΠ εμπίπτει σε περιοχή κυνηγίου ενώ υπάρχουν και κατεστραμμένοι οικότοποι λόγω πυρκαγιών στην περιοχή.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης επίσης σχεδιάζεται η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Αστρομερίτη – Ευρύχου ο οποίος θα ασκήσει πολύ μεγάλη πίεση στην περιοχή προστασίας και θα προκληθεί κατακερματισμός του βιότοπου τόσο από το εν λόγω έργο όσο και σε συνεργία με τις υπόλοιπες αναπτύξεις.

Έχοντας υπόψη τις υφιστάμενες πιέσεις που υπάρχουν στην ΖΕΠ η θέση της Επιτροπής είναι ότι οι αθροιστικές πιέσεις από την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου φωτοβολταϊκού πάρκου θα επηρεάσει αρνητικά την περιοχή NATURA 2000 και θα επιφέρει μη αναστρέψιμες επιπτώσεις.

6 Συμπεράσματα

Καταληκτικά αναμένεται ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου θα έχει αρνητικές και μη-αναστρέψιμες επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης της ΖΕΠ, αφού θα επηρεάσει άμεσα τα είδη καθορισμού και τους οικότοπους τους οποίους χρησιμοποιούν.

Λόγω του ότι το προτεινόμενο έργο βρίσκεται μεταξύ δύο κομματιών της ΖΕΠ, και η περιοχή είναι ήδη αποδέκτης διάφορων πιέσεων από μεγάλο αριθμό έργων, η άποψη της Περιβαλλοντικής Αρχής είναι ότι το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις τόσο το ίδιο το έργο όσο και σε συνέργεια με άλλα αδειοδοτημένα έργα στην περιοχή.

Ως εκ τούτου δεν συνιστάται η αδειοδότηση του εν λόγω έργου.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Μάιος 2021

7 Παράρτημα

7.1 Παράρτημα 1: Χωροθέτηση προτεινόμενου έργου σε σχέση με την NATURA 2000. Με πράσινο είναι η NATURA 2000 και με κόκκινο είναι το τεμάχιο

7.2 Παράρτημα 2: Απόψεις μελών Ad-Hoc Επιτροπής

1. Κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου 1 MW στον Κουτραφά.

Το έργο αφορά την κατασκευή ΦΠ 1 MW στην περιοχή Κουτραφά . Η ΥΘΠ δεν φέρει ένσταση για την εν λόγω ανάπτυξη. Στην εν λόγω περιοχή, η οποία είναι σχετικά επίπεδη, έχουν παραπλήσια αδειοδοτηθεί και άλλα έργα.

2. Κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου 1 MW στο Νικητάρι.

Το έργο αφορά την κατασκευή ΦΠ 1 MW στην περιοχή Νικητάρι σε πολύ κοντινή απόσταση από την περιοχή του δικτύου Natura 2000 “Περιοχή Ατσάς Αγίος – Θεόδωρος». Η ΥΘΠ δεν συστήνει το εν λόγω έργο λόγω άμεσης γειννίας της με περιοχή του δικτύου Natura 2000 και των επιπτώσεων που θα προκύψουν σε είδη χαρακτηρισμού της περιοχής, ιδιαίτερα για τα είδη της κράγκας (*Coracias garrulus*), της δακκανούρας (*Lanius nubicus*) και για το σιτηροπούλι (*Emberiza caesia*). Η κατασκευή του έργου, η οποία προτείνεται και σε μη επίπεδη περιοχή θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στα είδη χαρακτηρισμού αφού θα επηρεαστούν περιοχές τροφοληψίας και ξεκούρασης τους.

Σημειώνεται ότι σε παραπλήσια περιοχή με την εξεταζόμενη έχει ήδη εκδοθεί αρνητική γνωμοδότηση για άλλο Φωτοβολταϊκό πάρκο.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΗΡΑΣ & ΠΑΝΙΔΑΣ.
18.3.2021

Yiannis Christodoulides

From: nicolaouharis@cytanet.com.cy
Sent: 14 May 2021 10:58
To: ychristodoulides@environment.moa.gov.cy
Subject: Αιτήσεις για εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Πάρκων με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/01078/2018 και ΛΕΥ/00992/2018 εντός των ορίων των κοινοτήτων Νικηταρίου και Κουτραφά αντίστοιχα

CAUTION: THIS EMAIL ORIGINATED FROM OUTSIDE OF THE ORGANIZATION. DO NOT CLICK LINKS OR OPEN ATTACHMENTS UNLESS YOU RECOGNIZE THE SENDER AND KNOW THE CONTENT IS SAFE.

Γιάννη σου αποστέλλω τις απόψεις του ΤΔ διορθωμένες όπως μιλήσαμε τηλεφωνικά

Χάρης

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,

Αιτήσεις για εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Πάρκων με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/01078/2018 και ΛΕΥ/00992/2018 εντός των ορίων των κοινοτήτων Νικηταρίου και Κουτραφά αντίστοιχα

Αναφέρομαι στην ηλεκτρονική επιστολή σας ημερομηνίας 1.2.2021, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της συνάντησης της Ad-hoc επιτροπής ημερομηνίας 14.12.2020, σας παραθέτω και γραπτώς τις απόψεις του Τμήματος Δασών:

2. Για την αίτηση με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/01078/2018: το προτεινόμενο έργο βρίσκεται πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) "Ατσάς - Άγιος Θεόδωρος" η οποία έχει καθοριστεί για 7 είδη χαρακτηρισμού μεταξύ των οποίων η Τρουλλουρίδα (*Burhinus oediconemus*) η Κράγκα (*Coracias garrulus*) το Σιταροπούλι (*Emberiza caesia*) και η Δακκανούρα (*Lanius nubicus*). Το έργο αναμένεται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στα πιο πάνω είδη σε σχέση με τους χώρους τροφοληψίας και ξεκούρασης τους. Επίσης, στην περιοχή εγκατάστασης του έργου οι κλίσεις του εδάφους δεν είναι επίπεδες και θα απαιτηθούν έντονες χωματουργικές εργασίες. Για τους πιο πάνω λόγους το Τμήμα Δασών έχει επιφυλάξεις ως προς την αδειοδότηση του.

3. Για την αίτηση με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/00992/2018: δεν φέρουμε ένσταση αφού από την κατασκευή και λειτουργία του δεν φαίνεται ότι θα επηρεαστεί κάποιο σπάνιο ή απειλούμενο είδος χλωρίδας ή πανίδας. Το έδαφος στην συγκεκριμένη περιοχή είναι σχετικά επίπεδο και δεν θα χρειαστούν έντονες χωματουργικές εργασίες για την εγκατάσταση του.

(Χάρης Νικολάου)

για Διευθυντή Τμήματος Δασών

Χάρης Νικολάου

Κλάδος Βιοποικιλότητας

Τμήμα Δασών

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

1414, Λευκωσία, Κύπρος

Tel: +357 22805532

Fax: +357 22805542

From: Vassilis Papadopoulos <vpapadopoulos@dfmr.moa.gov.cy>
Sent: 01 February 2021 11:14
To: Elena Erotokritou; 'Martin Hellicar'; 'Artemis'; andrecws@logos.cy.net; panayides.gf@cytanet.com.cy; cyflora@outlook.com
Cc: Despo Zavrou; info@oikologiafeeo.org; Director of Department of Fisheries and Marine Research; Department of Forests Director; birdlifecyprus@birdlifecyprus.org.cy; info@terracypria.org; director.thira@cytanet.com.cy; andrecws@gmail.com; Costas Hadjipanayiotou; Eleni Stylianopoulou; Irene Constantinou; Melina Marcou; Marios Kyprianou; Yiannis Christodoulides; Joanna Constantinidou
Subject: RE: Φωτοβολταικά σε Κουτραφά και Νικητάρι - Συνάντηση της Ad-hoc Επιτροπής - 14 Δεκεμβρίου, 2020

Αγαπητή Έλενα καλημέρα,

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα θα θέλαμε να σας πληροφορήσουμε ότι, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια αφού τα συγκεκριμένα έργα δεν εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων του .

Καλή συνέχεια

Βασίλης

From: Elena Erotokritou <EErotokritou@environment.moa.gov.cy>
Sent: Monday, February 1, 2021 11:06 AM
To: 'Martin Hellicar' <martin.hellicar@birdlifecyprus.org.cy>; 'Artemis' <director@terracypria.org>; andrecws@logos.cy.net; panayides.gf@cytanet.com.cy; Vassilis Papadopoulos <vpapadopoulos@dfmr.moa.gov.cy>; cyflora@outlook.com
Cc: Despo Zavrou <DZavrou@environment.moa.gov.cy>; info@oikologiafeeo.org; Director of Department of Fisheries and Marine Research <director@dfmr.moa.gov.cy>; Department of Forests Director <director@fd.moa.gov.cy>; birdlifecyprus@birdlifecyprus.org.cy; info@terracypria.org; director.thira@cytanet.com.cy; andrecws@gmail.com; Costas Hadjipanayiotou <chadjipanayiotou@environment.moa.gov.cy>; Eleni Stylianopoulou <estylianopoulou@environment.moa.gov.cy>; Irene Constantinou <iconstantinou@environment.moa.gov.cy>; Melina Marcou <mmarcou@dfmr.moa.gov.cy>; Marios Kyprianou <MKyprianou@environment.moa.gov.cy>; Yiannis Christodoulides <YChristodoulides@environment.moa.gov.cy>; Joanna Constantinidou <JConstantinidou@environment.moa.gov.cy>
Subject: Φωτοβολταικά σε Κουτραφά και Νικητάρι - Συνάντηση της Ad-hoc Επιτροπής - 14 Δεκεμβρίου, 2020
Importance: High

Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Διευθυντή Τμήματος Δασών
Διευθύντρια Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων
Διευθυντή Κυπ. Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria)
Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου

Αγ. συνάδελφοι,

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΜΚΟ)

Γεωργίου Σεφέρη 4B, 1076 Λευκωσία / Τ.Θ. 28539, 2080 Λευκωσία / Τηλέφωνο: 22313750 & 22879240
Τηλεομοιότυπο: 22879241 / Ηλεκτρ. διεύθυνση: info@opok.org.cy / Ιστοσελίδα: www.oikologiafeeo.org

15 Φεβρουαρίου 2021

Επίγειον – Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Προς:

- Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, κ. Κώστα Χατζηπαναγιώτου

Κοινοποίηση:

- Προϊστάμενη Τομέα Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Βιοποικιλότητας Τμήματος Περιβάλλοντος, κα Έλενα Στυλιανοπούλου
- Μέλη Ad-hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Αγαπητέ κ. Χατζηπαναγιώτου,

Θέμα: Συνεδρίαση / Τηλεδιάσκεψη Ad-hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, 14.12.2020

Θέμα 2: Αξιολόγηση της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος (CY2000014)», από την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1MW, της εταιρείας Bioland Project 36 Ltd, στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας (ΛΕΥ/00992/2018).

Θέμα 3: Αξιολόγηση της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος (CY2000014)», από την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1MW, της εταιρείας Bioland Project 23 Ltd, στην κοινότητα Νικητάρι της επαρχίας Λευκωσίας (ΛΕΥ/01078/2018).

Τοποθέτηση Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, επιθυμώ να σημειώσω τα ακόλουθα:

1. Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος (CY2000014)»

Η προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος (CY2000014)» καθορίστηκε τον Απρίλιο 2008. Οι στόχοι διατήρησης που τέθηκαν για την ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» είναι οι ακόλουθοι:

- Διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ακόλουθων επτά (7) ειδών πτηνοπανίδας καθορισμού, τα οποία χρησιμοποιούν την περιοχή για φωλεοποίηση: Κράγκα (*Coracias garrulus*), Πευκοτρασιήλα (*Lullula arborea*), Τρουλλουρίδα (*Burhinus oedipnemus*), Δακκαννούρα (*Lanius nubicus*), Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*), Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyprica*) και Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*).
- Διατήρηση της παρουσίας των ακόλουθων επτά (7) ειδών πτηνοπανίδας, τα οποία φωλιάζουν στην ΖΕΠ αλλά δεν συγκαταλέγονται στα είδη καθορισμού: Νυκτοπούλι (*Caprimulgus europaeus*), Δενδροβάτης (*Certhia brachydactyla dorothea*), Πέμπτεσος (*Parus ater cypricus*), Φραγκολίνα (*Francolinus francolinus*), Διπλοσιάχινο (*Accipiter gentilis*), Θουπί (*Otus scops cypricus*) και Κίσσα (*Garrulus glandarius glaszneri*).
- Διατήρηση της παρουσίας των ακόλουθων οκτώ (8) σημαντικών αρπακτικών ειδών πτηνών, τα οποία χρησιμοποιούν την περιοχή ως μεταναστευτικό διάδρομο κατά την αποδημία: Μελισσοσιάχινο (*Pernis ptilorhynchus*), Γυπογεράκα (*Milvus migrans*), Βαλτοσιάχινο (*Circus aeruginosus*), Ορνιθοσιάχινο (*Circus cyaneus*), Ασπροσιάχινο (*Circus macrourus*), Καμποσιάχινο (*Circus pygargus*), Κιρκινέζι (*Falco naumanni*) και Μαυροφάλλο (*Falco vespertinus*).

«Να αγαπάς την ευθύνη. Να λες: Εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γη. Άμα δε σωθεί εγώ θα φταίω». Ν. Καζαντζάκης, *Ασκητική*.

2. Προτεινόμενα φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος 1MW της εταιρείας Bioland Project 36 Ltd, στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά, και ισχύος 1MW της εταιρείας Bioland Project 23 Ltd, στην κοινότητα Νικητάρι

Το προτεινόμενο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1MW, της εταιρείας Bioland Project 36 Ltd, στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας (ΛΕΥ/00992/2018) απέχει περίπου 220 μέτρα και το προτεινόμενο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1MW, της εταιρείας Bioland Project 23 Ltd, στην κοινότητα Νικητάρι της επαρχίας Λευκωσίας (ΛΕΥ/01078/2018) απέχει περίπου 190 μέτρα από την ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος». Επιπρόσθετα, το προτεινόμενο φωτοβολταϊκό πάρκο στον Κάτω Κουτραφά εμπίπτει εντός και το προτεινόμενο φωτοβολταϊκό πάρκο στο Νικητάρι απέχει περίπου 120 μέτρα από τον καθορισμένο «Γνωστό Διάδρομο – Πέρασμα Διέλευσης Αποδημητικών Αγρίων Πτηνών Ποταμός Ατσάς».

Οι δύο (2) Μελέτες Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης στη ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» περιλαμβάνουν επαρκείς και κατάλληλες επιτόπιες παρατηρήσεις και καταγραφές πεδίου, οι οποίες καλύπτουν τους οικοτόπους και τα είδη της περιοχής, προσδίδοντας όπως αρμόζει ιδιαίτερη έμφαση στα είδη αγρίων πτηνών καθορισμού της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

Με βάση τα αποτελέσματα των επιτόπιων επισκέψεων και των καταγραφών πεδίων, που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο ετοιμασίας των Μελετών Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, στην περιοχή χωροθέτησης των προτεινόμενων φωτοβολταϊκών πάρκων φαίνεται να καταγράφηκαν άτομα και από μία φωλιά των ειδών καθορισμού της Τρουλλουρίδας (*Burhinus oedipnemus*) και της Κράγκας (*Coracias garrulus*). Επιπρόσθετα, με βάση τα αποτελέσματα των επιτόπιων επισκέψεων και των καταγραφών πεδίων, που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο ετοιμασίας των Μελετών Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, στην περιοχή χωροθέτησης των προτεινόμενων φωτοβολταϊκών πάρκων φαίνεται να καταγράφηκαν άτομα των ειδών καθορισμού Πευκοτρασιήλα (*Lullula arborea*), Δακκαννούρα (*Lanius nubicus*), Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*), Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyriaca*) και Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*). Με βάση τα πιο πάνω, όλα ανεξαιρέτως τα είδη καθορισμού της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» φαίνεται να χρησιμοποιούν την περιοχή χωροθέτησης των προτεινόμενων φωτοβολταϊκών πάρκων, είτε για φωλεοποίηση είτε για τροφοληψία.

3. Αξιολόγηση σωρευτικών επιπτώσεων στη ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος (CY2000014)»

Πέραν των πιο πάνω, τα προτεινόμενα έργα αναμένεται να έχουν σημαντικές σωρευτικές επιπτώσεις σε συνδυασμό με άλλα έργα και δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός και πλησίον της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος». Επί της μεθοδολογίας, σημειώνεται ότι οι Μελέτες Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης συνεκτιμούν ως σωρευτικές επιπτώσεις μόνο έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και συγκεκριμένα φωτοβολταϊκά πάρκα, τα οποία βρίσκονται στα διοικητικά όρια της κάθε κοινότητας ξεχωριστά, αντί να εντοπίζουν, να καταγράφουν, να αναλύουν και να συνεκτιμούν τις σωρευτικές επιπτώσεις όλων των έργων και δραστηριοτήτων που χωροθετούνται εντός και πλησίον ολόκληρης της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» και επηρεάζουν τη συνοχή και την ακεραιότητα της.

Η καταγραφή άλλων έργων ΑΠΕ που χωροθετούνται στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων που εμπίπτουν τα προτεινόμενα έργα βασίζεται αποκλειστικά στο Αρχείο Έργων, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος. Ωστόσο, εξίσου σημαντικές πηγές άντλησης πληροφοριών για την ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» είναι το Διαχειριστικό Σχέδιο (ΔΣ, βλ. κυρίως τα κεφάλαια «3.7. Χρήσεις Γης» και «5. Ανάλυση Απειλών και Κινδύνων») και το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων (ΤΕΔ, βλ. κυρίως το μέρος «4.3. Απειλές, πιέσεις και δραστηριότητες με επιπτώσεις στην περιοχή»).

Με βάση τα πιο πάνω και σε συνέχεια προηγούμενης σχετικής επιστολής της ΟΠΟΚ, ημερομηνίας 16.12.2020, οι υφιστάμενες απειλές, σημαντικές πιέσεις και σωρευτικές επιπτώσεις για την ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» διακρίνονται στις ακόλουθες δύο (2) βασικές κατηγορίες:

- Έργα και δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός και πλησίον της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς - Άγιος Θεόδωρος» και
- Έργα ΑΠΕ, τα οποία περιλαμβάνουν αδειοδοτημένα και προτεινόμενα φωτοβολταϊκά πάρκα που χωροθετούνται εντός και πλησίον της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς - Άγιος Θεόδωρος».

Ειδικότερα:

I. Έργα και δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός και πλησίον της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος»

1. Εντός και συγκεκριμένα στο κεντρικό βόρειο μέρος της ΖΕΠ, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς, δραστηριοποιείται μεγάλο κτηνοτροφικό υποστατικό (τεμάχια 285, 286, 287, 288, 289, 290, 294, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 441 και 442, φύλλο/σχέδιο 28/31) και συγκεκριμένα χοιροστάσιο με πέραν των δέκα δεξαμενών χοιρολυμάτων (ΔΣ, σελ. 14 & 33). Επιπλέον, εντός και συγκεκριμένα στο βορειοανατολικό μέρος της ΖΕΠ, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Νικητάρι, αδειοδοτήθηκε πρόσφατα μεγάλο κτηνοτροφικό υποστατικό (τεμάχια 359, 360, 361 και 362, φύλλο/σχέδιο 28/39) και συγκεκριμένα ποιμνιοστάσιο με αρμεκτήριο και αποθήκες (ΜΕΕΠ 096/2017, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/00381/2018). Η έκταση γεωργικής γης εντός της ΖΕΠ που καταλαμβάνουν οι δύο μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες (χοιροστάσιο με δεξαμενές χοιρολυμάτων και ποιμνιοστάσιο με αρμεκτήριο και αποθήκες) υπολογίζεται ότι ανέρχεται περίπου στο 0.55% της συνολικής έκτασης της ΖΕΠ. Παράλληλα, πλησίον της περιοχής ΖΕΠ και συγκεκριμένα στα διοικητικά όρια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς, χωροθετείται μεγάλο πτηνοτροφείο (ΜΕΕΠ 001/2001, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/0490/2001, και) και πτηνοσφαγείο (ΜΕΕΠ 040/2004, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/2186/2004).
2. Εντός της ΖΕΠ, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς, υπάρχουν αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις εξαγωγής αργίλου (ΔΣ, σελ. 14).
3. Εντός και συγκεκριμένα στο ανατολικό μέρος της ΖΕΠ, στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Κάτω Κουτραφάς και Νικητάρι, έχει παραχωρηθεί ερευνητική άδεια λατομείου – μεταλλείου. Στην ίδια περιοχή στο παρελθόν είχαν αφαιρεθεί αδρανή υλικά για την κατασκευή του φράγματος Σολέας (ΔΣ, σελ. 14 & 33).
4. Το μεγαλύτερο μέρος της ΖΕΠ (89%) αποτελεί επιτρεπόμενη περιοχή κυνηγίου, ενώ μόλις το 11% της ΖΕΠ αποτελεί απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου (ΔΣ, σελ. 14 & 17). Η κατάληψη μεγάλης έκτασης γεωργικής γης, περιμετρικά της ΖΕΠ Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος και εντός επιτρεπόμενης περιοχής κυνηγίου, εντείνει τη σύγκρουση χρήσεων γης, με αποτέλεσμα να ασκούνται ακόμη πιο έντονες πιέσεις για επέκταση της επιτρεπόμενης περιοχής κυνηγίου εντός της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000.
5. Στη δασική περιοχή, στο νότιο τμήμα της ΖΕΠ, καταγράφονται δασοπονικές εργασίες που υλοποιούνται από το Τμήμα Δασών, όπως διάνοιξη και συντήρηση αντιπυρικών λωρίδων και δασικών δρόμων μεγάλου μήκους που ήδη παρέχουν πρόσβαση σε σημαντικό μέρος της ΖΕΠ, συνεισφέρουν στην αύξηση της όχλησης των ειδών και οδηγούν σε απώλεια των οικοτόπων της περιοχής (ΔΣ, σελ. 14, 33 & 34).
6. Σημαντικό μέρος της δασικής περιοχής στο νοτιότερο τμήμα της ΖΕΠ υπέστη μεγάλη καταστροφή από πυρκαγιά, η οποία ξέσπασε τον Ιούνιο 2016 και κατέκαψε περίπου 3,47 τ.χλμ. δασικής γης εντός της ΖΕΠ και συνολικά 18,9 τ.χλμ. στην ευρύτερη περιοχή (ΔΣ, σελ. 14 & 18). Η έκταση της καμένης δασικής γης εντός της ΖΕΠ υπολογίζεται ότι ανέρχεται περίπου στο 11.85% της συνολικής έκτασης της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000.
7. Εντός της ΖΕΠ υφίσταται δευτερεύον οδικό δίκτυο, το οποίο συνδέει τις τοπικές κοινότητες (Κούρδαλι – Άγιος Θεόδωρος Σολέας – Ευρύχου και Νικητάρι – Κάτω Κουτραφάς) με το πρωτεύον οδικό δίκτυο (αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας – Τροόδους, τμήμα Ευρύχου – Κάτω Κουτραφάς – Αστρομερίτης) και διασχίζει το νοτιοδυτικό και το βόρειο τμήμα της περιοχής (ΔΣ, σελ. 16 & 33).
8. Εντός της ΖΕΠ καταγράφεται σημαντικό μήκος χωμάτων μη εγγεγραμμένων δρόμων, οι οποίοι εξυπηρετούν την πρόσβαση σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις και διάφορα σημεία της περιοχής, αλλά συνεισφέρουν στην αύξηση της όχλησης των ειδών και οδηγούν σε απώλεια των οικοτόπων της περιοχής (ΔΣ, σελ. 35).

«Να αγαπάς την ευθύνη. Να λες: Εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γης. Άμα δε σωθεί εγώ θα φταίω». Ν. Καζαντζάκης, *Ασκητική*.

9. Εντός της ΖΕΠ προγραμματίζεται διαπλάτυνση και επαναχάραξη του υφιστάμενου δρόμου Λευκωσίας – Τρόδους (τμήμα Αστρομερίτη – Ευρύχου), που διατρέχει τη βορειοδυτική πλευρά της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000. Ο δρόμος αυτός προβλέπεται να γίνει τεσσάρων λωρίδων και να μετατραπεί σε αυτοκινητόδρομο (ΜΕΕΠ 096/2020). Κάτι τέτοιο αναμένεται να επιφέρει αρνητικές συνέπειες στους πληθυσμούς της Κράγκας (*Coracias garrulus*) που φωλιάζει στην παραποτάμια βλάστηση και να διαταράξει τις ομάδες Τρουλλουρίδων (*Burhinus oediconemus*) που μαζεύονται στις γειτονικές ανοικτές περιοχές. Αρνητικές επιπτώσεις για την πτηνοπανίδα, θα προκύψουν επίσης κατά τη νύκτα από τα φώτα των διερχόμενων οχημάτων και θα αυξήσει το κίνδυνο πρόσκρουσης Τρουλλουρίδων ή άλλων νυκτόβιων πουλιών που είτε θα επιχειρήσουν να πετάξουν πάνω από τον αυτοκινητόδρομο είτε να τραφούν στις γειτονικές περιοχές (ΔΣ, σελ. 34 και ΤΕΔ, παρ. 4.3).
10. Εντός της ΖΕΠ βρίσκονται υποδομές του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΗΚ που τροφοδοτούν τμήματα της περιοχής ΖΕΠ. Πέρα από το δίκτυο μέσης και χαμηλής τάσης που είναι καταμετρημένο κυρίως στο κεντρικό και βόρειο τμήμα της ΖΕΠ, το βόρειο τμήμα της ΖΕΠ, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Κάτω Κουτραφά, διασχίζουν πυλώνες και εναέριες γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης του δικτύου της ΑΗΚ. Το δίκτυο υψηλής τάσης που διασχίζει το βόρειο τμήμα της περιοχής εγκυμονεί κινδύνους για αρκετά είδη καθορισμού της ΖΕΠ και κυρίως τα σημαντικά αρπακτικά πτηνά που χρησιμοποιούν την περιοχή κατά την αποδημία, ως μεταναστευτικό πέρασμα, λόγω της πιθανότητας πρόσκρουσης στις υποδομές του δικτύου και της πιθανότητας πρόκλησης ηλεκτροπληξίας (ΔΣ, σελ. 14 & 35). Τα αρπακτικά είδη πτηνοπανίδας που επηρεάζονται περισσότερο από τη χωροθέτηση πυλώνων και εναέριων γραμμών μεταφοράς υψηλής τάσης ηλεκτρικής ενέργειας είναι το Μελισσοσιάχινο (*Pernis apivorus*), η Γυπογεράκα (*Milvus migrans*), το Βαλτοσιάχινο (*Circus aeruginosus*), το Ορνιθοσιάχινο (*Circus cyaneus*), το Ασπροσιάχινο (*Circus macrourus*), το Καμποσιάχινο (*Circus pygargus*), το Κικινέζι (*Falco naumanni*) και το Μαυροφάλοκο (*Falco vespertinus*).
11. Εντός και πλησίον της ΖΕΠ υφίσταται αριθμός οικιστικών αναπτύξεων που έχουν υλοποιηθεί μέσω της πολιτικής για την ανέγερση μεμονωμένης κατοικίας (ΔΣ, σελ. 35).
12. Εντός και πλησίον της ΖΕΠ παρατηρείται αριθμός υποστατικών, τα οποία ανεγείρονται για την εξυπηρέτηση κυρίως γεωργικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και ενδέχεται να είναι παράνομα. Η κατασκευή ή/και επέκταση των γεωργικών και κτηνοτροφικών υποστατικών, χωρίς τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις ή/και ελέγχους, μπορεί να επιφέρει σημαντικά αρνητικές επιπτώσεις για τα είδη της περιοχής (ΔΣ, σελ. 36).
- II. **Έργα ΑΠΕ / φωτοβολταϊκά πάρκα για τα οποία εκδόθηκαν περιβαλλοντικές εγκρίσεις και χορηγήθηκαν πολεοδομικές άδειες μεταξύ 2010-2020, μετά την κήρυξη της ΖΕΠ Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος τον Μάρτιο 2008.** Δεν περιλαμβάνονται έργα για τα οποία εκδόθηκε αρνητική Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης ή/και αρνητική Γνωμοδότηση Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την Περιβαλλοντική Αρχή ή/και Άρνηση Χορηγήσεως Πολεοδομικής Άδειας από την Πολεοδομική Αρχή. Περιλαμβάνονται όλα τα έργα που είτε έχουν εγκριθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή και έχουν αδειοδοτηθεί από την Πολεοδομική Αρχή, είτε έχουν ήδη προταθεί και βρίσκονται υπό εξέταση, τα οποία χωροθετούνται σε απόσταση μέχρι 2 χλμ από τα καθορισμένα όρια της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000.
13. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 KWp της εταιρείας N.A.M. Shacolas Energy Ltd στην περιοχή Ποταμίτικα της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 069/2010, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/0234/2010). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 366, φύλλο/σχέδιο 28/16, έκτασης 21,740 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαιθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 1,250 μ. από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
14. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp της εταιρείας C.M. Starbeton Limited, στην περιοχή Μαντρούδες της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 192/2010, Αρ. Αίτησης Χορήγησης

Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01820/2010). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 416, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 57,935 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 450 μ. από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.

15. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp της εταιρείας Nicolaou Solar Ltd, στην περιοχή Λαόνα της Ανεφάνης της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 104/2011, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/0928/2011). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 292, φύλλο/σχέδιο 28/16, έκτασης 3,679 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 470 μ. από το βόρειο άκρο της ΖΕΠ.
16. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp της εταιρείας Vike Developers Ltd, στην περιοχή Βαρυνή της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 037/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/2328/2011). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 187, φύλλο/σχέδιο 28/31, έκτασης 9,365 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και βρίσκεται εντός της ΖΕΠ, στο βορειοδυτικό μέρος της προστατευόμενης περιοχής.
17. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 5 MW της Ιεράς Μονής Κύκκου, στην περιοχή Ευρέτη – Καπνιστός – Λαόνα της Πλατιάς Βούκκας της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 039/2012, Αρ. Αιτήσεων Χορήγησης Πολεοδομικών Αδειών ΛΕΥ/2074/2011, ΛΕΥ/2075/2011, ΛΕΥ/2076/2011, ΛΕΥ/2077/2011, ΛΕΥ/2078/2011, ΛΕΥ/2079/2011 και ΛΕΥ/0384/2012). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 295, 291, 475, 476, 477, 478 και 479, φύλλο/σχέδιο 28/23, συνολικής έκτασης 146,726 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομικές Ζώνες Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και Προστασίας των Υδάτων Ζ3, καθώς και εντός και πλησίον της ΖΕΠ και της κοίτης του ποταμού Ατσά, στο βόρειο μέρος της προστατευόμενης περιοχής.
18. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp του κ. Κυριάκου Τσίγγη στην περιοχή Σαράντα Σκάλες της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 022/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/0645/2011). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 672, φύλλο/σχέδιο 29/09, έκτασης 9,580 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης ΑΖ και απέχει περίπου 1,800 μ. από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
19. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 149.76 kWp της εταιρείας Σωτήρης Χαραλάμπους Λτδ, στην περιοχή Δικίμια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 158/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01624/2012). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 145, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 23,078 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 790 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.
20. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο 149.76 kWp της εταιρείας Αναστασία Ορφανίδου Λτδ, στην περιοχή Δικίμια της κοινότητας Κάτω Κουτραφά (ΜΕΕΠ 157/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01622/2012). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 421, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 13,794 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 460 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.
21. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο 149,76 kWp της εταιρείας G.S. Energy Koutrafas Ltd, στην περιοχή Δικίμια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 156/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01621/2012). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 423, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 11,100 τ.μ. Εμπήττει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 550 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.
22. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο 149,76 kWp της εταιρείας Solomos Photo Valley Ltd, στην περιοχή Δικίμια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 155/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01620/2012). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 422, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 14,092 τ.μ.

Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 520 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.

23. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 149.76 kWp της εταιρείας Αργύρης Χαραλάμπους Λτδ, στην περιοχή Δικίμια της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 159/2012, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01623/2012). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 420, φύλλο/σχέδιο 28/38, έκτασης 13,783 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 420 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.
24. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 2 MW της εταιρείας Bioland Project 17 Ltd, στην περιοχή Κάμπος του Μαύρου της κοινότητας Νικητάρι (ΜΕΕΠ 274/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01250/2018). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 43, 48 και 249, φύλλο/σχέδιο 29/17, συνολικής έκτασης 35,453 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 80 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
25. Προτεινόμενο / υπό εξέταση φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1 MW της εταιρείας Bioland Project 23 Ltd, στην περιοχή Λαξιά του Μαύρου της κοινότητας Νικητάρι (ΜΕΕΠ 250/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 288, φύλλο/σχέδιο 28/32, συνολικής έκτασης 42,141 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 180 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
26. Προτεινόμενο / υπό εξέταση φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp του κ. Θεμιστοκλή Θεμιστοκλέους, στην περιοχή Τρουλλίδια της κοινότητας Νικητάρι (ΜΕΕΠ 211/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 300, φύλλο/σχέδιο 28/39, έκτασης 28,763 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και εντός της ΖΕΠ, στο κεντρικό τμήμα της προστατευόμενης περιοχής.
27. Προτεινόμενο / υπό εξέταση φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150 kWp του κ. Θεμιστοκλή Θεμιστοκλέους, στην περιοχή Τρουλλίδια της κοινότητας Νικητάρι (ΜΕΕΠ 212/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 301, φύλλο/σχέδιο 28/39, έκτασης 6,689 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και εντός της ΖΕΠ, στο κεντρικό τμήμα της προστατευόμενης περιοχής.
28. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 2.5 MW της εταιρείας Bioland Project 14 Ltd, στην περιοχή Σαράντα Σκάλες της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 017/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01412/2017). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 24 και 42, φύλλο/σχέδιο 29/17, συνολικής έκτασης 42,476 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης και απέχει περίπου 1,020 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
29. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 2.3 MW της εταιρείας Bioland Project 7 Ltd, στην περιοχή Τριάντα Σκάλες της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 018/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01357/2017). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 321 και 467, φύλλο/σχέδιο 28/24, συνολικής έκτασης 42,476 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης και απέχει περίπου 610 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
30. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1.63 MW της εταιρείας Bioland Project 8 Ltd, στην περιοχή Λαξιές της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 038/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/01512/2017). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 287, 288 και 322, φύλλο/σχέδιο 28/24, συνολικής έκτασης 22,410 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης και απέχει περίπου 780 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
31. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 0.4 MW της εταιρείας Bioland Project 17 Ltd, στην περιοχή Κόκκινες της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 189/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/00805/2018). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 270 και 271, φύλλο/σχέδιο 28/24, συνολικής έκτασης 7,693 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης και απέχει περίπου 850 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.

32. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 0.999 MW της εταιρείας Bioland Project 17 Ltd, στην περιοχή Κόκκινες της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 190/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/00806/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 348, φύλλο/σχέδιο 28/16, έκτασης 15,385 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 1,320 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
33. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1.5 MW της εταιρείας Bioland Project 17 Ltd, στην περιοχή Πάνω Σαράντα Σκάλες της κοινότητας Πάνω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 200/2018, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/00807/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 43, φύλλο/σχέδιο 29/17, έκτασης 5,770 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομικό Καθεστώς Άνευ Ζώνης και απέχει περίπου 1,360 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
34. Προτεινόμενο / υπό εξέταση φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1 MW της εταιρείας Bioland Project 36 Ltd, στην περιοχή Λαξιά της Ανεφάνης της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 257/2018). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 210, φύλλο/σχέδιο 28/24, έκτασης 16,054 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 275 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
35. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 4.3 MW της εταιρείας Bioland Project 51 Ltd, στην περιοχή Σπήλιοι – Κούκοι – Μαζόκαμπος της κοινότητας Κάτω Κουτραφάς (ΜΕΕΠ 074/2019, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/02141/2018). Το έργο χωροθετείται στα τεμάχια 124, 125, 137, 143 και 144, φύλλο/σχέδιο 28/16, συνολικής έκτασης 90,427 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 1,200 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.
36. Εγκριμένο / αδειοδοτημένο φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 0.77 MW του κ. Λ.Κ., στην περιοχή Βούναρος της κοινότητας Ευρύχου (ΜΕΕΠ 127/2019, Αρ. Αίτησης Χορήγησης Πολεοδομικής Άδειας ΛΕΥ/00964/2019). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 160, φύλλο/σχέδιο 28/37, έκτασης 18,730 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 1,640 μέτρα από το βορειοδυτικό άκρο της ΖΕΠ.
37. Προτεινόμενο / υπό εξέταση φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 530,64 kWp του κ. Μ.Χ., στην περιοχή Τιλαβέρη της κοινότητας Νικητάρι (ΜΕΕΠ 119/2020). Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο 398, φύλλο/σχέδιο 28/32, έκτασης 11,372 τ.μ. Εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Προστασίας της Υπαίθρου / Γεωργικής Χρήσης Γ3 και απέχει περίπου 900 μέτρα από το βορειοανατολικό άκρο της ΖΕΠ.

Σημειώνεται ότι από τα 25 φωτοβολταϊκά πάρκα που παρατίθενται πιο πάνω, για τα 20 φωτοβολταϊκά πάρκα, συνολικής ισχύος περίπου 23 MW, έχει ήδη εκδοθεί περιβαλλοντική έγκριση ή/και χορηγηθεί πολεοδομική άδεια, ενώ εκκρεμεί η εξέταση των υπόλοιπων 5 φωτοβολταϊκών πάρκων, συνολικής ισχύος περίπου 3 MW. Από τα συνολικά 20 εγκριμένα / αδειοδοτημένα φωτοβολταϊκά πάρκα, συνολικής ισχύος περίπου 23 MW, τα 2 φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος περίπου 5,150 MW χωροθετούνται εντός της ΖΕΠ και τα υπόλοιπα 18 φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος περίπου 17,850 MW χωροθετούνται πλησίον της ΖΕΠ (σε απόσταση μεταξύ 80-1,800 μ.). Από τα συνολικά 5 προτεινόμενα / υπό εξέταση φωτοβολταϊκά πάρκα, συνολικής ισχύος περίπου 3 MW, τα 2 φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος περίπου 0,3 MW χωροθετούνται εντός της ΖΕΠ και τα υπόλοιπα 3 φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος περίπου 2,7 MW χωροθετούνται πλησίον της ΖΕΠ (σε απόσταση μεταξύ 280-900 μ.). Η έκταση γεωργικής γης εντός της ΖΕΠ που καταλαμβάνεται από τα 2 εγκριμένα και αδειοδοτημένα φωτοβολταϊκά πάρκα υπολογίζεται ότι ανέρχεται περίπου στο 0.55% της συνολικής έκτασης της ΖΕΠ.

Αδιαμφισβήτητα, η ανεξέλεγκτη και διάσπαρτη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών πάρκων εντός ή/και πλησίον προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 είναι αποτέλεσμα της μη «κατάρτισης Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη όλα τα περιβαλλοντικά δεδομένα και ιδιαίτερα αυτά που αφορούν την προστασία της φύσης». Σημειώνουμε ότι αυτό ακριβώς προνοούσε η σχετική Γνωμάτευση, ημερομηνίας 26.09.2011, για την «Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου

Δράσης της Κυπριακής Δημοκρατίας για την Ανανεώσιμη Ενέργεια για την περίοδο 2010-2020» (ΣΜΠΕ 02/2011), την οποία εξέδωσε η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το Άρθρο 17(6) του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμου (102(I)/2005). Το γεγονός ότι, από το 2011 μέχρι σήμερα, ο σχεδιασμός για τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ δεν υποβλήθηκε σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Strategic Environmental Assessment) και Δέουσα Εκτίμηση (Appropriate Assessment), ενώ παράλληλα δεν εκπονήθηκε Χάρτης Ευαισθησίας (Sensitivity Map) και Χωροταξικό Σχέδιο (Master Plan), έχει οδηγήσει στην πρόκληση σημαντικών σωρευτικών επιπτώσεων, με αποτέλεσμα τη σημαντική υποβάθμιση αρκετών προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Ειδικά όσον αφορά την ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος», η ανεξέλεγκτη και διάσπαρτη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών πάρκων έχει ήδη επιφέρει σημαντικές σωρευτικές επιπτώσεις σε συνδυασμό με άλλα ασύμβατα έργα και επιβλαβείς δραστηριότητες που παρατηρούνται εντός ή/και πλησίον της προστατευόμενης περιοχής. Οι σημαντικότερες σωρευτικές επιπτώσεις που προκύπτουν αφορούν την απώλεια οικοτόπων, τη συρρίκνωση ενδιαιτημάτων και την όχληση των ειδών πτηνοπανίδας, την αλλαγή χρήσης γης και την κατάληψη γεωργικής γης, τον κατακερματισμό των πολεοδομικών ζωνών προστασίας της φύσης και της υπαίθρου, την υποβάθμιση του φυσικού και αγροτικού τοπίου, την αλλοίωση της γεωμορφολογίας, τον δυσμενή επηρεασμό των υδάτων και κυρίως της κοίτης του ποταμού Ατσά, καθώς και την ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών, κυρίως του δικτύου ηλεκτροδότησης και του οδικού δικτύου, εκτός των καθορισμένων ορίων ανάπτυξης.

4. Τοποθέτηση Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

Με βάση όλα τα πιο πάνω, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου τοποθετείται αρνητικά και εισηγείται στην Περιβαλλοντική Αρχή την απόρριψη των δύο (2) προτεινόμενων φωτοβολταϊκών πάρκων, η περιοχή χωροθέτησης των οποίων φαίνεται να χρησιμοποιείται, είτε για φωλεοποίηση είτε για τροφοληψία, απ' όλα ανεξαιρέτως τα είδη καθορισμού της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος», με σημαντικότερα την Τρουλλουρίδα (*Burhinus oedicephalus*) και την Κράγκα (*Coracias garrulus*).

Παράλληλα, έχοντας ως γνώμονα τη θεμελιώδη αρχή της προφύλαξης και λαμβάνοντας υπόψη τις σωρευτικές επιπτώσεις όλων των έργων και δραστηριοτήτων που χωροθετούνται εντός και πλησίον της ΖΕΠ «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος», η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου θεωρεί ότι υφίστανται ήδη υπέρμετρες απειλές και σοβαρές πιέσεις, οι οποίες δύναται να επηρεάζουν σημαντικά την ακεραιότητα και τη συνοχή της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση,

Μυρούλα Χατζηχριστοφόρου

Εκπρόσωπος

Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

From: Lefkios Sergides <director@terracypria.org>
Sent: 18 March 2021 12:08
To: Elena Erotokritou; 'Martin Hellicar'; andrecws@logos.cy.net;
panayides.gf@cytanet.com.cy; vpapadopoulos@dfmr.moa.gov.cy;
cyflora@outlook.com
Cc: dzavrou@environment.moa.gov.cy; info@oikologiafeeo.org;
director@dfmr.moa.gov.cy; 'Director'; birdlifecyprus@birdlifecyprus.org.cy; Skevi
Symeonidou; director.thira@cytanet.com.cy; andrecws@gmail.com;
chadjipanayiotou@environment.moa.gov.cy; 'Eleni Stylianopoulou';
iconstantinou@environment.moa.gov.cy; mmarcou@dfmr.moa.gov.cy; Marios
Kyprianou; ychristodoulides@environment.moa.gov.cy;
jconstantinidou@environment.moa.gov.cy; hnicolaou@fd.moa.gov.cy
Subject: RE: Φωτοβολταικά σε Κουτραφά και Νικητάρι - Συνάντηση της Ad-hoc Επιτροπής
- 14 Δεκεμβρίου, 2020

CAUTION: THIS EMAIL ORIGINATED FROM OUTSIDE OF THE ORGANIZATION. DO NOT CLICK LINKS OR OPEN ATTACHMENTS UNLESS YOU RECOGNIZE THE SENDER AND KNOW THE CONTENT IS SAFE.

Αγαπητή Έλενα

Επικοινωνώ μαζί σας σε συνέχεια της συνεδρίας στις 14.12.2020, του μηνύματος που μας αποστάληκε στις 1.2.2021 και του μηνύματος υπενθύμισης 16.03.2021

Όπως φαίνεται και από τα διάφορα στοιχεία που παρουσιάστηκαν και εξετάζονται ακόμα, φαίνεται ότι η συγκεκριμένη περιοχή Natura 2000 και ειδικά το βορειότερο της κομμάτι δέχεται διάφορες πιέσεις τόσο από έργα ενός αλλά και περιμετρικά αυτής.

Τελευταία πίεση που φαίνεται να είναι ακόμα στο προσκήνιο είναι και ο δρόμος Ατρομερίτη Ευρύχου που από μόνος του αν προχωρήσει φαίνεται ότι θα επηρεάσει σημαντικά την περιοχή (ειδικά για τα είδη *Coracias garulus* και *Burhinus oedicephalus*)

Και τα δύο υπό εξέταση έργα βρίσκονται αρκετά κοντά στην περιοχή, ενώ φαίνεται να υπάρχουν και διάφορα άλλα φ/β που είτε πήραν άδεια είτε είναι υπό εξέταση στην περιοχή.

Σημειώνω ότι η απουσία μιας ικανοποιητικής Χωροταξικής Πολιτικής για τα έργα ΑΠΕ στην Κύπρο έχει οδηγήσει σε διάσπαρτη χωροθέτηση φ/β σε διάφορες περιοχές του νησιού με αποτέλεσμα μερικές περιοχές Natura 2000 να περιτριγυρίζονται από τέτοιες προτάσεις και οι συναθροίστηκες τους επιπτώσεις να γίνονται όλο και πιο σοβαρές.

Για το λόγο αυτό πιστεύω ότι η πρόσφατη απόφαση για παγοποίηση της εξέτασης μέχρι την ετοιμασία του χωροταξικού σχεδιασμού είναι η καλύτερη λύση και στο τέλος, αν γίνει σωστά, θα μπορεί να διασφαλίσει την προώθηση των έργων ΑΠΕ που όλοι θέλουμε αλλά σε περιοχές που δεν δύναται να προκληθούν προβλήματα σε είδη και οικοτόπους καθορισμού.

Λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα πιο πάνω αλλά και την ειδική τοπογραφία του βόρειου μέρους της περιοχής που ευνοεί τη διαβίωση ειδών χαρακτηρισμού διαφορετικών, από την υπόλοιπη περιοχή, και έχοντας υπόψιν την αρχή της προφύλαξης, δεν συμφωνώ με την αδειοδότηση των δύο έργων στην περιοχή.

Παραμένω στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις

Με εκτίμηση

Λεύκιος

Λεύκιος Σεργίδης

Εκτελεστικός Διευθυντής

Terra Cypria-το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος

p: +357 25320034

f: +357 25320036

w: www.terracypria.org e: director@terracypria.org

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος

Προς

κ. Κώστα Χατζηπαναγιώτου
Διευθυντή
Τμήμα Περιβάλλοντος
chadjipanayiotou@environment.moa.gov.cy

Υπόψιν

κα. Έλενα Στυλιανοπούλου
Ανώτερη Λειτουργό Περιβάλλοντος
Τμήμα Περιβάλλοντος
estylianopoulou@environment.moa.gov.cy

Κοινοποίηση: Μέλη της ad hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Λευκωσία, 10 Φεβρουαρίου 2021

Αγαπητέ κ. Χατζηπαναγιώτου,

Θέμα: Απόψεις σχετικά με την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για τα Φωτοβολταϊκά (ΦΒ) Πάρκα Bioland Project 36 Κουτραφά 1MW (ΛΕΥ/00992/2018) και Bioland Project 23 Νικητάρι 0,999MW (ΛΕΥ/01078/2018)

Επικοινωνώ μαζί σας σε συνέχεια της συνάντησης της ad hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, η οποία πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 14 Δεκεμβρίου 2020, για να καταθέσω τις απόψεις μου γραπτώς για τα πιο πάνω θέματα.

Προτεινόμενα ΦΒ Πάρκα και ΖΕΠ «Ατσάς-Άγιος Θεόδωρος»

Το εν λόγω προτεινόμενο έργο στον Κουτραφά απέχει περίπου 220 μέτρα και το εν λόγω προτεινόμενο έργο στο Νικητάρι περίπου 190 μέτρα από τη ΖΕΠ «Ατσά-Αγίου Θεοδώρου». Επίσης το προτεινόμενο έργο στον Κουτραφά βρίσκεται εντός και το προτεινόμενο έργο στο Νικητάρι βρίσκεται σε μικρή απόσταση, γύρω στα 120 μέτρα, από το Πέρασμα Διέλευσης Αποδημητικών Πτηνών.

Η περιοχή «Ατσάς-Άγιος Θεόδωρος» έχει καθοριστεί ως ΖΕΠ για τα είδη Κράγκα (*Coracias garrulus*), Πευκοτρασιήλα (*Lullula arborea*), Τρουλλουρίδα (*Burhinus oedicnemus*), Δακκαννούρα (*Lanius nubicus*), Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*), Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyprica*) και Τρυπομάζη (*Sylvia melanothorax*).

Συγκεκριμένα, τα δυο προτεινόμενα ΦΒ Πάρκα χωροθετούνται στο βόρειο τμήμα της περιοχής ΖΕΠ. Αυτό το τμήμα της περιοχής χαρακτηρίζεται από την πεδιάδα της Μεσαορίας, καλύπτεται από συνδυασμό γεωργικών εκτάσεων και παραποτάμιων συστημάτων και καλύπτει περίπου το 30% της ΖΕΠ (το άλλο 70% της ΖΕΠ είναι δασικές εκτάσεις). Το γεωργικό αυτό τμήμα της ΖΕΠ είναι ιδιαίτερα σημαντικό για δύο από τα επτά είδη χαρακτηρισμού της περιοχής: Τρουλλουρίδα (*Burhinus oedicnemus*) και Κράγκα (*Coracias garrulus*).

Συγκεκριμένα αποτελεί σημαντικό βιότοπο για την αναπαραγωγή και τροφοληψία της Τρουλλουρίδας καθώς και για περιόδους εκτός της αναπαραγωγικής, όπως τον χειμώνα, αφού το είδος είναι μόνιμος κάτοικος. Στη ΖΕΠ «Ατσά-Αγίου Θεοδώρου» φωλιάζουν 5-10 ζευγάρια του είδους ενώ η Ευνοϊκή Τιμή Αναφοράς για το είδος, σύμφωνα με το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής, είναι 20 ζευγάρια. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τρουλλουρίδα δεν χρησιμοποιεί το

δάσος, που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής ΖΕΠ (περίπου το 70%), σε κανένα στάδιο του κύκλου ζωής της, αλλά εξαρτάται απολύτως από το ανοικτό γεωργικό τοπίο που χαρακτηρίζει την περιοχή όπου προτείνονται τα δυο έργα. Επιπρόσθετα αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την αναφορά του BirdLife International του 2017¹, η Τρουλλουρίδα αποτελεί είδος με μη-ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης (SPEC 3), ενώ ο Ευρωπαϊκός πληθυσμός του είδους είναι μειωμένος (Depleted). Από τα αποτελέσματα των καταγραφών που έγιναν στα πλαίσια ετοιμασίας των μελετών για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για τα δύο έργα, φαίνεται να καταγράφηκαν άτομα του είδους στην περιοχή μελέτης. Φαίνεται επίσης να καταγράφηκε μια φωλιά του είδους στην ευρύτερη περιοχή μελέτης.

Επίσης το τμήμα αυτό της ΖΕΠ αποτελεί σημαντικό χώρο τροφοληψίας για την Κράγκα. Στη ΖΕΠ «Ατσά-Αγίου Θεοδώρου» φωλιάζουν 5-10 ζευγάρια αυτού του είδους ενώ η Ευνοϊκή Τιμή Αναφοράς για το είδος, σύμφωνα με το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής, είναι 20 ζευγάρια. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ανοικτό τοπίο του βόρειου τμήματος της ΖΕΠ παρέχει τους καλύτερους χώρους τροφοληψίας για το είδος σε σχέση με την υπόλοιπη περιοχή της ΖΕΠ. Επιπρόσθετα αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την αναφορά του BirdLife International του 2017 (BirdLife International 2017), η Κράγκα αποτελεί είδος με μη-ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης (SPEC 2), ενώ ο Ευρωπαϊκός πληθυσμός του είδους μειώνεται (Declining). Από τα αποτελέσματα των καταγραφών που έγιναν στα πλαίσια ετοιμασίας των μελετών για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για τα δύο έργα, φαίνεται να καταγράφηκαν άτομα του είδους στην περιοχή μελέτης. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση του προτεινόμενου ΦΒ Πάρκου στον Κουτραφά, άτομο του είδους καταγράφηκε εντός του υπό μελέτη τεμαχίου.

Προσθέτουμε ότι το βόρειο τμήμα της ΖΕΠ είναι επίσης σημαντικός βιότοπος για την Πευκοτρασιήλα (*Lullula arborea*) τον χειμώνα, που φαίνεται να παρατηρήθηκε να χρησιμοποιεί την περιοχή μελέτης από τα αποτελέσματα των καταγραφών που έγιναν στα πλαίσια ετοιμασίας της μελέτης για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για το προτεινόμενο ΦΒ Πάρκο στο Νικητάρι.

Επιπρόσθετα στην περίπτωση του προτεινόμενου ΦΒ Πάρκου στο Νικητάρι, στην περιοχή μελέτης αναφέρεται να παρατηρήθηκαν επίσης τα είδη χαρακτηρισμού Δακκαννούρα (*Lanius nubicus*), Σιταροπούλλι (*Emberiza caesia*), Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyprica*) και Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*), ενώ στην περίπτωση του προτεινόμενου ΦΒ στον Κουτραφά στην περιοχή μελέτης αναφέρεται να παρατηρήθηκαν επίσης τα είδη χαρακτηρισμού Δακκαννούρα και Τρυπομάζης.

Απόψεις σε σχέση με τα προτεινόμενα ΦΒ Πάρκα

Οι σοβαρές επιπτώσεις που προέκυψαν από την έλλειψη Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού για την προγραμματική περίοδο 2010-2020 όσον αφορά τη χωροθέτηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας είναι ιδιαίτερα εμφανείς σε περιπτώσεις όπως την περιοχή Κουτραφά και Νικηταρίου. Στη συγκεκριμένη ευρύτερη περιοχή έχει εκδηλωθεί μεγάλο ενδιαφέρον για χωροθέτηση ΦΒ Πάρκων την τελευταία δεκαετία (δείτε χάρτη πιο κάτω), ενώ ταυτόχρονα το κράτος καλείται να διασφαλίσει την ακεραιότητα της περιοχής ΖΕΠ «Ατσά-Αγίου Θεοδώρου» και του ενδιατήματος των ειδών χαρακτηρισμού Τρουλλουρίδα και Κράγκα.

Η άποψη μου σε σχέση με την αξιολόγηση των επιπτώσεων των δύο αυτών προτεινόμενων ΦΒ Πάρκων, όπως συζητήθηκε και στη συνεδρίαση της επιτροπής, είναι ότι πρωτίστως πρέπει να τοποθετηθούν επί χάρτη όλα τα υφιστάμενα, προτεινόμενα και αδειοδοτημένα ΦΒ Πάρκα, καθώς και οποιεσδήποτε λοιπές υφιστάμενες, προτεινόμενες και αδειοδοτημένες αναπτύξεις και έργα που ενδέχεται να επηρεάζουν την περιοχή «Ατσά-Αγίου

¹ BirdLife International 2017, European Birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities, Cambridge, UK

Θεοδώρου» (όπως για παράδειγμα ο προτεινόμενος αυτοκινητόδρομος Αστρομερίτη-Ευρύχου). Στη συνέχεια ο χάρτης αυτός θα βοηθήσει ούτως ώστε να εξεταστούν ενδελεχώς οι συσσωρευτικές επιπτώσεις για την περιοχή «Ατσά-Αγίου Θεοδώρου», όπως άλλωστε απαιτείται στα πλαίσια της Δέουσας Εκτίμησης, ειδικά όσον αφορά τους Στόχους Διατήρησης για την Τρουλλουρίδα και την Κράγκα που αποτελούν τα δυο είδη χαρακτηρισμού που δύναται να επηρεαστούν το περισσότερο από έργα στο βόρειο τμήμα της περιοχής, λόγω του ενδιαιτήματος τους.

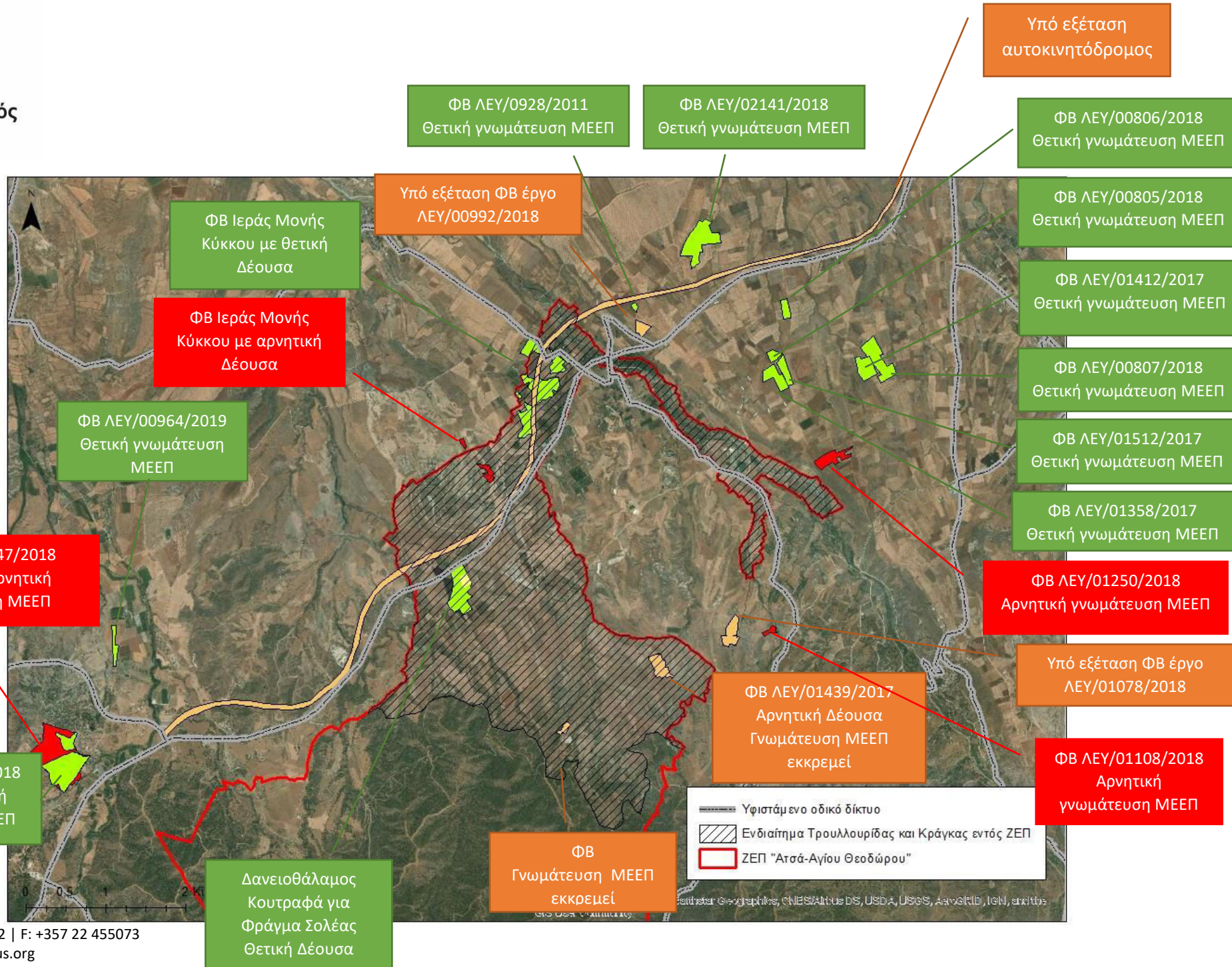
Για υποβοήθηση της χαρτογράφησης, επισυνάπτεται πιο κάτω χάρτης με κάποιες αναπτύξεις που έχω υπόψη από το αρχείο του Πτηνολογικού, χωρίς να θεωρείται εξαντλητικός ή απόλυτα επικαιροποιημένος. Ο χάρτης δημιουργήθηκε με πληροφορίες από σχετικές μελέτες και με πληροφορίες που βρίσκονται αναρτημένες στο αρχείο έργων του Τμήματος Περιβάλλοντος. Καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχουν ανακρίβειες στην απεικόνιση, χωρίς όμως εγγύηση για την απόλυτη ακρίβεια.

Είμαι στη διάθεση σας για περαιτέρω διευκρινήσεις και συζήτηση του θέματος.

Με εκτίμηση,

Μάρτιν Χέλλικαρ, Διευθυντής
Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου

7.3 Παράρτημα 3: Κατασκευασμένα/αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Με πράσινο είναι η NATURA 2000, με κόκκινο το υπό εξέταση τεμάχιο, με κίτρινο τα αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα, με πορτοκαλί οικιστικές περιοχές, με μπλε 2 μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες και με λιλά διάφορα άλλα έργα

